Byxi oronuudai proletaarinar, negedegty!

№ 227 (2260)
1937 onoi oktiaabriiin 2
SYBBOOTA
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komunlis (bolьşeviig) Paartiiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyybliikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaksiin aadres: Ulaan-Yde goorod, Ceentrsojuuziin, 19.
№ sen 10 myngø.

JIXEDEEDE SOVEEDAI HUNGALTA DYTELEBE

SSR Xolboonoi Jixedeede Soveedai hungalta dyteleze baina. Xyn tyrelxitenei tyyxede yzegdeegyi, delxei deerexi xamagai demokraadlig hungalta bolxo—ene aguu jixe poliitikan udxaşanartai uşaralta yzegdelde (sobiitida) manai Exe oron byxiigeeree beledxeze baina. Socialiis Exe oronoigoo Jixedeede oorganai hungaltada xabaadalsaza, grazdaniiinai xyndete ujalgii dyyrgexe geze xydelmerişed, kolxoozniguud, albaxaagşad, ulaan seregşed minga tymeeree Staalin Konstituucii, „SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungalta tuxai dyrimii“ yzeze şudalza bainad.

Manai agitaatornuud, oloniitiin dunda bolьşeviigai xursa ygii nebteryylegşed, erxim komuniistnar, komsomoolşuud, partiijna bişe edibxited bolbol azalşa oloniitii Staalin Konstituucatai, „SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungalta tuxai dyrimtei“ tanilsuulxa oilguulamzlin xydelmerii erşemtei jabuulnad. Şine hungalta tuxai agitaatornuudai xelehen ygii olon tymen bolbol aixabtar honirxozo duulna, şagnana.

Gebeş, manai Buriaad-Mongol respyyblike dotor SSR Xolboonoi Jixedeede Soveedai hungaltada beledxel nelieed muu jabana. Staalin Konstituuca deerehee yndehelze garahan ba şine demokratiis hungaltiin xamag byxii onihon teexnike ba ditaaliii onso honoroor xeleze ygehen, tuilai jixe udxaşanartai tyyxete dokymeent belxo—„SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungalta tuxai dyrim“ bolbol tuniaglagdahaar nelieed ynixen bolboş, ene dyrimii azalşa oloniitiin dunda, ilangajaa buriaad xelen deere, nen yrgeneer nebteryylxe, oilguulxa xydelmeri ton hul jabuulagdana.

Eneeniii barimtalxa xojor bişee abja. Selengiin aimag dotor BK(b) P-iin aikoomai xaabariaar paartiiin exin organizaacanuudta hungalta tuxai dyrim xelsegdehen ba paartoorganuud bolon propagandiistnarai zybleen zarlagdahan, agitkollektiivuud baiguulagdahan şingi baixa jym. Jadana, aikoomai sekretaarь nyx. Konovaalov bolbol „şine hunguuliiin xuuli yzexe şudalxa xydelmeri kolxoozuudaar jabaza baina“ geze hairxadag baina. Tiin ynen bodoto baidaliinь abza yzen gexede, ton ondoo, xezee yni xeden kolxoozuudaar niitiin suglaanuud zarlagdaza, tereen deegyyr hungaltiin dyrim tuxai jyrenxii elidxelnyyd xegdehenhee bişe jyme ygei. Eneen deeree xaraxada Staalin Konstituucii ba hungalta tuxai dyrimii tus aimagai byxii azaldta oilguulxa nebteryylxe xydelmeri myrtei jabuulagdaagyi, olonxi kolxoozniguud şine hunguuliiin xuuli zuramii hynee xyrter yşee medeedyi baina. Aikoom ba aimgyisedkoom bolbol ene şuxala xerexii udaridaagyi, xariuusalgagyigaa zailuulhan baina.

Saaşaa Biçyyrei aimag dotor şine hunguuliiin dyrimii oloniite kolxoozniguudai dunda oilguulxa nebteryylxe xydelmeri oroidooş emxidxegdeegyi gebel zoxino. „SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungalta tuxai dyrimii“ somonoi soveeduudai pleenym deegyyr xelsexehee saaşaa oşoogyi. Uşar iimede Biçyyrei aimagai ton olonxi azalşadanь myneeder şine hunguuliiin xuulitai tanil bişe baina geze sexe xelexe xeregtei.

Manai respyyblike dotor Jixedeede Soveedai hungaltada beledxelei xydelmeriin işyyritei muu jabaza baihaniinь deere zaagdahan xojor zişeenyydhee tonş eli bolno. Jyyb gebel bişe aimaguuddaxi baidal Selenge ba Biçyyr xojoroi baidalhaa xerxibeş deere bişe baina geze lablan xeleştei.

Teed iime pozoorno muu beledxeltei baiza, dytelze baigaa SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungaltii jaaza yngergexe geeşebiibdi geze BMASSR-ei CGK-haa exileed aimaguudai gyisedkoomuud, somon tosxonoi soveeduud ba partiijna organizaacanuudai hanal bodoloo tabixaar yjenь boloo bişe gy? Hungalta dyteleze baina gebeş, bide ene jixexen dutagdalaa erxe bişe xysyylxe ujalgataibdi.

Aradai daisad, byrzyaazna nacionaliis şpioonuud, lama, poobuud g. z. bişe busa daisan xarşa etegeedyyd bolbol hungaltada beledxelii ali bolxo argaar tahalduulxiin xydelmeri sag yrgelze xeze baina geze medexe xeregtei. Uşar iimede şine hunguuliiin dyrimii oloniitiin dunda nebteryylxe xydelmerii byrzyaazna nacionaliistnuud, Japoon-neemecei şpioonuud hyidxelşed ba busad daisadii eliryylen garga za butasoxixo jabadaltai xani xolbuulan jabuulxa xeregtei. Agitaatornar xadaa niite azalşanai signaalnuudii heremzeteigeer hanaldaa abza xemzee abxa johotoi.

Kolxoozuudta bolhon suglaanuud deere elidxel xexede „xyn jyyme hurasaar xaşan, bodozo yge xeledeggyi“ gedeg ygenyyd bii, ene bolbol ton xudal xuurmag yge. Oloniite azalşad bolbol şine hunguuliiin xuuliii aixabtar honirxodog, tereentei gynzegiigeer tanilsaxii xysedegenь bygegende eli.

Zygeer le xynei oilgoxogyi, xoohon xuurai elidxel xeregtei bişe, xarin paartiiin xursa zebseg bolxo bolьşeviig agitaacii byxii aradzonoi dunda-xydelmerişenei kollektiiv, albaxaagşad, kolxoozniguud, gerei azalda baihan exenernyyd, gansa negeeree ba brigaada bylegeer kollektiivhaa kolxoozhoo taharxai xydelze baigaaşadai dunda nen yrgeneer delgexe xeregtei. Şine hunguuliiin xuuli zuramii oloniitiin gynzegiigeer yzexe şudalxiin tulada kryzooguudii mene geheer oloor neeze, eneende edebxitei gegşiin bagşanar, agronoomuud, vraaçnar, biblioteekarьnar, izbaaçanar ba busad komuniistnar, komsomoolşuud, soveedai aktiivii xereglexe xeregtei.

SSSR-ei Jixedeede Soveedai hungaltada beledxelei tyløø aikoomuudai sekretaarьnar, aimagai gyisedxexe komiteedai tyryylegşener, somon tosxonoi soveeduudai tyryylegşener, kolxoozuudai tyryylegşener ba byxii komuniistnar, komsomoolşuud sexe xariuusalgatai baina.

BMASSR-ei dotoodo xeregei aradai komisariaadii bii bolgoxo tuxai

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai togtool

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai togtooxonь:

1. BMASSR-ei Konstituuciin 44-dexi zyiltei taaruulan zoxilduulza, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyybliikiin dotoodo xeregei Aradai Komisariaadii bii bolgoxo.

2. Nyxer Popoov Nikolai Nikolaajeviçii BMASSR-ei dotoodo xeregei Aradai Komisaarai ujalgii dyyrgegşe bolgon batalxa.

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe Belьgaajev.
BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai sekretaariiin ujalgii sag zuura dyyrgegşe Şelxoonov.

Ulaan-Yde, Soveeduudai balşan. 1937 onoi sentiaabriiin 29.

PAARTI BA ZASAGAI STAALIN ANXARALGII YILEDBERIIIN ILALTAAR XARIUULXA

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai ba BK(b) Paartiiin Moziin Komiteedai togtool

„BMASSR-te finaansiin xyngeleltenyydii olgoxo tuxai“ SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Sodeed ba BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai 1937 onoi sentiaabriiin 23-nai yderei togtooltoi zoxiduulan,—BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed ba BK(b) Paartiiin Mozkoomoi togtooxonь:

1. 1936 onoi myngen dojomkanuudii doorozaagdahan aimaguudai kolxoozuudhaa boliuulxa:

Aimagund	olziin myngen naloogai talaar	Gyrenei ujalgata straxovaaniiin talaar
Kabaanskiin	5875	—
Selengiin	7088	—
Tynxenei	17345	1600
E.-Bulagadai	2769	500
Alairai	—	4800
Zagarain	—	11600
U.-Ononoi	—	3400
Zakaaminai	—	700
Xamta	33077	22600

2. Xydøø azaxuin naloogai, kylьttatariiin ba gyrenei ujalgata straxovaaniiin talaar 1936 onoi dojomkanuudii ba 1936 onoi kylьttatariiin dojomkanuudii doorozaagdahan aimaguudai kolxoozniguudhaa ba ymsetenhøø seektornuudaar ilgabarilan boliuulxa (xabsargalta № 1).

3. 1937 onoi janvaariiin negende, kolxoozuudai MTS-te ygexe 449041 tyxerigei myngen yriii, myn 313699 tyxerigei natuur tyleberiiin dojomkanuudii doorozaagdaham MTS-eer boliuulxa. (Xabsargalta № 2).

4. Kolxoozuudai Selьxozbaankda orulxa 610000 tyxerigei udaan bolzoroi zeelidelgiin ba gosbaankda oruulxa 570000 tyxerigei bogonixon bolzoroi zeelidelgiin yrinyydei busaaltii, 1938 ba 1939 onuudta adali-abaliaar xubaarilan tylexøør, xoişoluulxa.

1937 ondo busaaxa bolzoriinь dytelhen zeelidelgiin talaar kolxoozuudtai toosoogoo honordxoxii ba eneentei daşaramduulan, aimaguudaar ilgabarilan tylexe bolzorii xoişoluulxii Selьxozbaank ba Gosbaankii ujalgalxa.

5. SSSR-ei AKS-ai rezeervne foondhoo, MTS-ei erjyylgiin zøøriii dyyrgexiin tulada abtahan 764000 tyxerigii ba 1937 onoi kylьttatariiin yriii xuulan boliuulxa talaar garhan aimagai biydzeedhee raaznicii xuşaxiin tulada abtahan 282000 tyxerigii, yrinyydii xuulan boliuulgii gol tyleb xelienei hyyleer yrinyydii xuulan boliuulxa tuxai aaktnuudii MTS-yyd ba aimagai gyisedxexe komiteeduudai xyrgehenei johoor, maşiina-traaktorai staancanuudta ba tusxaita aimagai biydzeedyydte xubaarilxii BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedta daalgaxa.

6. Xile şadarai aimaguud ba şineer emxidxegdehen aimaguudai ceentrnyydii haizaruulxiin tulada SSSR-ei AKS-ai rezeervne foondohoo abtahan 1000000 tyxerigii xubaaxa:

1. Tynxenei aimagta . . . . 100000 tyxerig
2. Zakaaminai „ . . . . 100000 „
3. Zediin „ . . . . 100000 „
4. Selengiin „ . . . . 100000 „
5 Xiaagtiin „ . . . . 100000 „
6. Biçyyrei „ . . . . 100000 „
7. U.-Ononoi „ . . . . 100000 „
8. Agiin „ . . . . 100000 „
9. M.-Şiberei „ . . . . 100000 „
10. Zagarain „ . . . . 50000 „
11. Olьxoonoi „ . . . . 50000 „

7. BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed ba BK (b) P-iin Mozkoom bolbol, ene togtooloi 1-2-3 pyynktnyyd soo xelegdehen byxii dojomkanuudii arban xonogoi bolzor soo xuulan boliuulza dyyrgexii aimgyisedkoomuudai tyryylegşed ba aikoomuudai sekretaarьnuudii ujalgalna.

8. Aimagai ceentrnyydii haizaruulxiin tulada tabigdahan zøøriii xereglexe talaar øøhediingøø hanamzanuudii ba todorxoi xemzee jabuulganuudii arban xonogoi bolzor soo BMASSR-ei AKS-ta xyrgexii aimgyisedkoomuudai tyryylegşedii ujalgalxa.

BMASSR ei CGK ba BK(b) Paartiiin Mozkoom bolbol manai respyyblikiin kolxoozuudai xyse şadalii ba kolxoozniguudai azabaidalii haizaruulxa tuxai paarti, zasagai ba nyxer Staalinai tusgaar jixe oroldolgodo staxaanovtanai xydeleenei şine xygzelteer, tariaaxuriaalgii dyyrgexe, malai ybelzelgede beledxexe ba gyrenei urdaxi øøhediingøø ujalganuudii dyyrgexe xeregte azaxuin erxim ilaltanuudaar xariuulxii byxii paartiijna ba partiijna bişe bolьşeviiguudii urlaalna.

BMASSR-ei CGK-ai tyryylegşe BELЬGAAJEV. BK (b) P-iin MK-ai sekretaarь KAŞAAROV.

Xabsargalta №1.

1936 onoi xydøø azaxuin naloog, kylьttatabari ba gyrenei ujalgata straxovaaniiin talaar ba 1937 onoi kylьttatabariiin talaar kolxoozniguud ba ymsetenhøø xuulan boliuulxa dojomkanuud (tyxerigeer)

Aimaguud	1936 onoi xydøø azaxuin naloog: Kolxoozniguud	1936 onoi xydøø azaxuin naloog: Ymseten	1936 onoi kylьttatari: Kolxoozniguud	1936 onoi kylьttatari: Ymseten	1937 onoi kylьttatari: Kolxoozniguud	1937 onoi kylьttatari: Ymseten	Gyrenei ujalgata straxovaani: Kolxoozniguud	Gyrenei ujalgata straxovaani: Ymseten
Agiin	2500	500	—	—	6500	1000	3600	—
Alairai	4000	12600	—	—	30000	26500	15600	1400
Bargazanai	—	—	—	—	—	—	3600	—
Biçyyrei	1967	4687	425	556	9073	6736	1500	700
Booxonoi	—	—	—	—	5000	6500	8400	1500
Zediin	—	—	—	—	3600	—	—	—
Jaruuniin	915	784	—	—	5731	7971	100	600
Zagarain	—	2119	783	723	4438	22488	24300	—
Zakaaminai	—	—	—	—	1900	3000	1700	100
Kabaanskiin	1100	1540	—	—	4600	8096	—	—
Xiaagtiin	10000	11900	—	—	7800	10000	8000	200
M-Şiberei	—	—	—	—	—	—	5000	400
Olьxoonoi	—	—	—	—	900	1700	1200	—
X.-Baigalai	—	117	—	—	388	2446	—	—
Selengiin	682	404	386	238	4029	1653	1200	100
Tarbagatain	—	—	—	—	4200	10000	1100	6300
Tynxenei	2799	9718	676	—	11185	20232	14500	300
U.-Ononoi	—	—	—	—	600	—	—	—
U.-Yde	3573	2980	2906	2697	6614	6196	1100	—
Xoriiin	4701	953	715	—	5841	622	4600	—
E.-Bulagadai	6267	3553	337	—	24112	11189	9700	—
	38504	51855	6228	4214	136511	146329	105200	11600
	90359		10442		282840		116800	

Xabsargalta № 2.

(Tyxerigeer)

MTS-yydei nere	kolxoozuudai MTS-te ygexe myngen yri:	MTS-yydei natuur tyleberiiin talaar kolxoozuudai dojomkannud:
Kytyligei	15337	33918
Alairai	21952	15002
Nykyytskiin	1516	8439
Aliaatskiin	7489	20496
Nilxain	6323	9255
Booxonoi	—	17307
Osiinskiin	9229	8487
Bilьşerei	10118	4382
Bajandain	21976	4368
Yystь-Ordiin	12976	9236
Tynxenei	24026	2872
Xabaanskiin	30654	7462
Selengiin	40030	11889
Okiino-Kliyyçiin	5964	7725
Baga-Kunaliiin	—	3246
Biçyyrei	—	5244
Jixe-Kudariiin	32339	25243
Xonxoloin	8227	3865
Gaşain	430	32838
Tarbagatain	2475	46228
Xyrbiiin	17734	3451
Jbolgiin	7831	215
Xiaagtiin	4258	2993
Noovo-Briaanskiin	4322	5035
Yşeetein	28229	3224
Xoriiin	—	2888
Xezengiin	245	360
Egetiin	16228	744
Xereenei	33114	7788
Agiin	5096	3338
Mogoitiin	20479	3308
Zydxeliiin	20844	2850
Xamta	449041	313699

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Xitadai naimadaxi aarmiiin ilalta

Şanxai, 27. (TASS). Şanьsii proviinciin xoito talada Çzy-Deegei komaanda doro jabaa xitadai naimadaxi aarmiiin gaixamşag ilalta olohon tuxai gazeetanuud medeesebe. Sentiaabriiin 25-nai yder naimadaxi aarmiiin xesegyyd bolbol Pinsingyaanai rajoondo baigaa japoonai seregyydte esergyy koontrataaka xeze, arban minga garan soldaaduudtai japoonai seregei otriaadii sym butasoxin halgahan baina geze naimadaxi aarmiiin kommiuunika soo medeesegdene. Naimadaxi aarmiiin xesegyyd bolbol Sinьçzyanьgyaanь, Şandyn, Baoocze ba Rinsingyaanhaa xoixonuurxi xeden pyynktenyyd deerexi japoontaniii soxizo yldebe. Japoonai xeden olon soldaaduud pleende abtaa, xeden olon avtomobiilьnuud, taankanuud ba seregei eldeb xeregselnyyd buliaaza abtahan baina. Japoon seregei ylegdelnyyd bolbol Siacajçyyn teeşe suxarihan aad, tendee daxin xyrieelegden byhelegdøød baina.

Şanxain froont deerexi baidal

Şanxai, 28. (TASS). Ysegelder japoonai seregyyd bolbol arteleeri ba aviaaciin tuhalamza doro jabaza, Czianvaan ba Çapei deerexi xitadai seregyydei poziicanuudii dobtolbo. Xitadai seregyyd bolbol arteleeriaar buudaza, ysed şanga esergyyselge yzyylhen baina. Xojor çaas soo buudaldahanaigaa hyyleer japoonai seregyyd gederge suxarihan baina.

Sentiaabriiin 26-nai yder Liyyxan seektor deere xitadai seregyyd bolbol Tianczialyn ba Şenьcziacze huurinuudii ezelen abhan baina.

Sentiaabriiin 26 ba 27-noi yder japoonai aviaaca bolbol Çapei ba Xoito vokzaalai rajoniii boombodobo.

Liyxeehee xoixonuurxi rajoondo japoontan bolbol Janczii goloi erje zubşaad şine seregyydii buulgaza baina.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedta

Voroonezski mozii Tamboovski ba Voroonezskiin mozonuud bolgon xubaarilxa geze SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed togtoobo. Voroonezski moziin ceentriinь Voroonez goorod ba Tamboovski moziin ceentriinь Tamboovo goorod baixa.

***

Moskvaagai mozii Tyylьski. Riazaanski ba Moskvaagai mozonuud bolgon xubaarilxa geze SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed togtoobo. Tyylьski moziin ceentriinь Tyyla goorod, Riazaanski moziin ceentriinь Riazaanь goorod ba Moskvaagai moziin ceentriinь Moskvaa goorod baixa.

XYDƟƟ ARAD ZONOI DOTOROI TATARI TUXAI

BMASSR-ei CGK ba AKS-ai togtool

SSSR-ei Centrnaalьna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai soveedai ene onoi sentiaabriiin 11-nei „xydee arad zonoi dotoroi tatari tuxai“ togtooloi yndeheer BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveedai togtooxonь:

1. 1937 on soo BMASSR-dotoroo, byxii xydee niutaguud ba daaçiin huurinuudta dotoroi tatari bolbol tus selьsoveed soo bagtan orohon tus huurinai graazdanuud gy, ali xeden huurinuudai graazdanuudai xamtiin suglaan deere olonxi duugaar batalagdahan togtooloi yndeheer jabuulagdaxa.

Dotoroi tatarii selьsoveeduud jabuulxa johotoi. Selьsoveed bolbol dotoroi tatari jabuulxa tuxai xelsegdexe xamtiin suglaanai bolxo yderhee 10 xonog urda graazdanuudta medeesexe ujalgatai.

2. Dotoroi tatarida sugluulagdahan myngen bolbol selьsoveedai biydzeed soo oroxogyi, biydzeedhee gaduur xargii zamai zahabarida, hurguuli, xyyrge xudaguud barilga ba niitiin baaninuudai zahabarida, bolьniica, unşalgiin baişan ba busa kylьtyyrne alban gazarnuudai zahabarida gargaşalagdana. Graazdanuudai xamtiin suglaan bolbol dotoroi tatarii jabuulxa tuxai togtool gargaxatai xamta, myn, dotoroi tatariin myngen jamar xeregte ba jamar xemzeeteigeer gargaşalagdaxiin tuxai togtool gargaxa johotoi. Dotoroi tatariin myngen zeeriii gargaşalxa smeetii selьsoveeduud batalxa baina.

3. Magad, xyrşe baigaa selьsoveeduud jamar negen jabuulgii (zişeelxede hurguuliiin barilgii, xyyrge ba xargii g. m. barilga ba zahabariii) dotoroi tatariin myngenhee xamtaran byteexe şuxala geze toolhon baigaa haa ene bolbol zybxen zoxixo selьsoveeduudai togtooloor şiidxegdene.

4. Graazdanuudai xamtiin suglaan bolbol selьsoveeduudai elidxel tuşaa jyyji batalxab gexede:

a) Ene togtool dotot xaragdahan xem soonь dotoroi tatariin tyleberiin xemzeeji tus tus ailnuudta togtooxo;

b) Dotoroi tatarii tylexe bolzor:

Zarim negen ailnuud ba graazdanuudii dotoroi tatariin tyleberihee byrimyhen gy, ali zarim xubiinь syleelxe uşar bolbol imagta selьsoveedai elidxelei yndeheer xamtiin suglaagaar xegdexe johotoi.

Dotoroi tatariin tyleberi bolbol graazdanuudai xamtiin suglaagaar togtoogdoxodoo doorodursagdahan xemzeenhee deeşe bişe gexede:

a) Kolxoozniguudai bylenerte, xydee huurinda yrgelze huudaltai xydelmerişen, alban xaagşad, kooperiirovalagdahan kystaarьnuud ba remeeslinigyydte-20 tyxerighee deeşe bişe;

b) Xysed tarilga ba xydelmeriiin malgyi ymsiin azaltai tariaaşanda, myn tereenşelen xydee azalaar azalladag ygei kopirьrovanno kystaarьnuud ba remeeslinigyydte, xynei xysii zaralgyigeer zybxen eeree azallaza olzo oldog azalşan busad graazdanuudta -40 tyxerighee deeşe bişe;

c) Poolido tarihan tarilgatai ba xydelmeriiin malnuudtai ymsiin tariaaşanda-75 tyxerighee deeşe bişe.

ç) Xyngen olzotoi ymsiin azaltan tariaaşanda (busadhaa abaad, dam naimaalza oldohon olzo, xynei xysii zaraza olhon olzo), myn tereentei negen xamta kulaag ailnuudta, myn tereenşelen 3 daxi kategoorioor naloog aşagdahan xydee azalaar azalladaggyi ba xyngen olzotoi niuurnuudta 150 tyxerig.

Selьsoveed gy, ali seleeni byride kolxoozniguud, xydelmerişen, alban xaagşad, koopiriirovanno kystaarь ba remeeslinigyydii byxe azalnuudta negen adali şanga staavka togtoogdoxo johotoi.

Graazdanuudai xamtiin suglaan bolbol kolxoozniguud, xydelmerişed, alban xaagşad, kooperiirovanno kystaarьnuud ba remeeslinigyydte geze xamtiin suglaagaar togtoohon dotoroi tatariin staavkahaa ymsiin azaltanda 25 proceent deegyyr togtooxo johotoi.

5. Dotoroi tatarii jabuulxa tuxai graazdanuudai xamtiin suglaanai togtoolii selьsoveeduud bolbol ene onoi sentiaabriiin 30-haa xoişo bişe aimagai gyisedxexe Komiteeduudai yzemzede xyrgexe johotoi. Dotoroi tatarii jabuulxa tuxai xamtiin suglaanai togtool bolbol, aimagai gyisedkoomai zyghee buruuşaagaagyi haa garhan saghaa xoişo 5 xonood xysendee oroxo baina.

Aimagai gyisedxexe Komiteed bolbol xerbee dotoroi tatarii jabuulxa tuxai graazdanuudai xamtiin suglaanai togtoomzii, ene togtoolii ebdehen baigaa haanь buruuşaaza şadana.

6. Graazdanuud bolbol dotoroi tatariin tyleberiii xamtiin suglaagaar togtoogdohon bolzor soo tylexe, gebeş, xedidee ene onoi dikaabriiin I-hee xoinotuulxagyi. Dotoroi tatariin tyleberiii togtoomol bolzor soogoo tylegdeegyi baigaa haanь, somonoi soveeduud bolbol syydeer damzuulan nexeberilze abxa johotoi.

7. Dotoroi tatarii buruugaar toolon aşahanai tuxai gomodol bolbol tyleberiiin medee abhanhaa xoişo 10 xonogoi bolzor soo selьsoveeduudta ygtexe johotoi.

Selьsoveeduud bolbol ede gomodolnuudii 5 xonogoi bolzor soo xaraza yzexe ujalgatai. Selьsoveedai togtoomzii 10 xonogoi bolzor soo aimagai gyisedxexe komiteedta gomodoxo, zygeer, aimagai gyisedkoomoi togtooloor eseslegdexe baina.

8. Selьsoveeduud bolbol, dotoroi tatariin myngen zeeriiin jamaraar xeregleze baihanai tuxai graazdanuudai xamtiin suglaanai ymene toosoo xexe johotoi.

Xydeegei revliziin komiisa bolbol graazdanuudai xamtiin suglaanai togtooltoi ton zoxilduulan dotoroi tatariin myngenei orolgii kontroolь xeze baixa ba ene myngen zeeriiin zybeer gargaşalagdaza baihaniii dokymentaalьna şalgalta xeze baixa johotoi.

9. Dotoroi tatari jabuulxa xeregte selьsoveeduudta ali bolxoor tuhalxa, dotoroi tatarii tus togtooltoi ton nigtaar taaruulan jabuulxa xeregii azaglaxa ba xinaxiiljaimagai gyisedxexe Komiteeduudii ujalgalxa.

BMASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe BEL-GAAJEV.

BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşii orologşo GROOSS.

BMASSR-ei CGK-ai sekretaariiin ujalgii sag zuura dyyrgegşe ŞELXO ONOV.

Somonoi soveedai xydelmeri muu

Xori. Ydiin somonoi soveed bolbol hyylei yjede jamarş xydelmeri xenegyi. Uşaranь jyyb gexede, xuuşanda baihan tyryylegşenь kyyrsede oşood, Dorziin Gombo gegşe jixedee nairahan, nojorxog deerelxyy xyn tus somonoi tyryylegşe bolhon baigaa.

Tyryylegşe Dorziin Gombo gegşe alban xeregtee ton xoirogoor xandaza, xamag xeregeigee „eeree bytexede“ naidaad amarxan huuza baihan deereheenь, xamag byxii şuxala kampaaninuudai jabasa ba ybehe-tariaanai xurlaalga g. m. ton şuxala xydelmerinyyd geegdeltei ba xangaltagyigeer jabuulagdaza baina.

Iime baihaniiinь Aimagai Gyisedkoom medenegyi geeşe gy, ali medeeşhaa „yngerne beze“ geze duugaixan huuna geeşe gy?

Y-do.

S. LOSKYYTOVAI BA KISLOOVAI FOTO (SOJUUZFOTO)

Sentiaabriiin 15-da Moskvaagai seregei ookrugai çaastiiin namarai taktiis huralsalai dyyremseer, huralsalai rajoondo paraad bolbo.

ZURAG DEERE: N-sk çaastь paraad deere.

Daisadai xog boguud xorgodood baina.

(Agiin aimag)

Xynxerei somonoi „Xubisxal xysen“ kolxoozoi tyryylegşe Cedendoriiin Gaja Nimbuu gegşe 1929 on boltor Aga-Syygelei dasanda bandi lama jabahan xyn aad, mynee kolxoozoi xytelberide şurgaza orood baina.

Ende baixa zuuraa, Cedendoriiin gegşe kolxoozoi azal xydelmeriii handargaxiin zorilgoor loodorьnuudtai ba daisan elemeentnyydtei xamtar za, xoroto hyidxel xeze baina.

Urdanь zyylig arxinşa, xaartaşa jabahan Cebegei Daşa Bazar gegşetei xani barisaatai baidag. Cebegei gegşe yngerhen 1936 ondo kolxooz-hoo gyrende ybehe tuşaaxa geze oşoxodoo 60 ceentner ybehe xulagailan xudaldaad, myngiinь eeree edelhen baigaa. Gadana, Cebegei gegşe suuta Sandan gulvaagai aşa ba nagasanь Syygel dasanai tomxon emşen lama Şagdarai Bazar gegşe bolxo jym.

Cedendoriiin gegşe eeree malai brigaadiin brigadiir jabaxadaa, nege hain yxeree xuluuza alahan ba 60 garan yxerii xaruuha muutaigaar bailgaza alahan baina.

Cepel Zodbiin gegşe aradai daisan byrzyaazna-nacionaliist, ene Cerendoriiintai barisaatai baigaa.

„Xubisxal xysen“ kolxoozoi dergedexi komsomooloi exin organizaaciin sekritaarь Cerendaşiin gedeg bahal daisan elemeentnyydtei xolboorildono.

Cerendaşiin gegşiin 2 abaganь lamanar; negenь, Dabaa gabza, abaralşa—emşen Sodnom-Žamsa gegşed Agiin dasanda huuza baidag. Edenertei ton nigta barisaatai ba baha xojor abaganaranь 31 ondo kulaag bolzo sylegdehen baina. (Manzargaşiin Ajuurzana ba Ananda).

Leeninei komsomoolьi bileed karmaandaa xezerxiood jabahan poliitikan talaar naidabarigyi komsomoolşuudii aikoomai sekritaarь Ivanoov xalxalza baina.

Dulma Abidiin gegşe mynee eberte malai brigadiir baixadaa 36/37 onoi niuurta zoriuuta muugaar bailgaza, 180 tolgoi mal ba 30-40 tugalnuudii yxyylhen baina. Eneende jamarş xemzee abtaagyi baixa jym. Ene kolxoozdo oroonoi kampaani ene zilde aixabtar muugaar jababa.

Mynee zilei niuurta 2 tomo hain yylterei buxanuudanь xaruuha muutai baihan deerehee yxehen baina. Myn nege buxiingaa niydee ybedxedenь alaza, mixan bolgohon baixa jym.

„Xubisxal-xysen“ kolxoozdo ba tereenei xytelberide huuhan daisadii, xorologşodii darii eliryylze ene kolxoozoi azal baidalii haizaruulxa şuxala.

Jabadalai şono.

Daşanimiin xen be?

Burgiizai maarks- leeninei seektorei xydelmerişen Damba Daşanimaajev bolbol aradai daisadtai barisaatai, ee riingee xehen orşuulgada poliitikan talaar jixe jixe xazairuulga xehen ba myn byrzyaazna- nacioonaliistnuuda yzel surtalii nebteryylze baihan xyn baina.

Daşanimaajev bolbol dasangai isskystvii aşaglan xereglexe hedelge gargaza, eneen tuxai byrzyaazno nacionaliist A. Oçiirovtai xamta tusxai statьjaa bişehen baixa. Myn aradai daisan Dambiinovai japoon, xitai ba enedxeghee „erdemtei“ bagşanarii uriza asaraad buriaad-mongoloi xygzemii „bolbosoruulxa“ gehen duradxalii jixe zybşeen olzuurxagtii geze bişehen baina.

Daşanimaajev bolbol aradai daisan Dambiinovtai yni saghaa xoişo nigta barisaatai ba tereenei surtaalaar xymyyzyylegdehen xyn baina. 1935 ondo Irkyy goorodto bolhon uran zoxioolşodoi suglaan deere Dambiinov bolbol, „minii gansaxan inag şabi bolxo Daşanimaajev gedeg ene huuna“ geze xeleheneinь hyylde, Daşanimaajev xelxedee „enenь zyb, nadada jixete tuhalhan jyyme“ geze jixe le ujaran xelee belei. Myn Dambiinov bolbol Daşamaajevii 1936 ondo Jerbaanovta zuurşalza uran zoxioolşodoi ekskyyrsede abaad jabahan baina.

Aradai daisan Radnabazaroonai paartihaa gargagdaad Moskvaa jabaxa geze baixadanь Daşanimaajev bolbol 100 tyxerig mynge busaaltagyigeer ygehen baixa.

Daşanimaajev bolbol 1933 ondo instityyd kylьtyyriin dergede bolhon lingbiis suglaan deere aradai daisanuud Radnabazaroon, Baraadin, Myynkin ba Togmiitov gegşedtei xamta „h“ ysegii abxa xereggyi geze temesehen baina. Myn 1936 ondo bolhon xele bişegei konfereence deere aradai daisan L. Gombiin gegşetei xamta bogoni „e“ ysegii xebeerenь bailgaxa ba xuuşan mongoloi ysegei dyrimii dagaxa gehen hanal gargaa hen.

Daşanimaajev bolbol paartiijna ustaav ba Staalinai „leniniizmiin asuudalnuud“ geze debterii aradai daisadtai xamta orşuulxadaa udxiijiinь ton buzagaigaar xazailgaza, panmongoloi teermin oruulhan baixahaa gadana, myn Staalin Konstituuciin udxii xazailgan orşuulhan baina.

Baha internacionaalьna arad bygedede eli bolhon oros ygenyydii buriaad ba mongol bolgoxo geze angiiin xar-a elemeent Oçorzabai gegşetei nege deze asuudal tabiaad Şadaanovii ygedee oruulhan baina.

Daşanimaajev bolbol ynendee byrzyaazna- nacionaliistnuudai negen idiolog baihan myn gebeş, burgiizei paartiijna organizaaca liberaal joho gargaza baina.

X. Namarala.

ALAIRAI AIMAGAI ERXIMYYD VIISTAVKADA BELEDXEŽE BAINA

Žil xyrexegyixen sag bolood Moskvaada Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavka neegdexee baina. Ene viistavka bolbol paarti ba soveed zasagai 20 zilei torşo soo xydee azaxuiji socialiis johoor xygzyylxiin tylee temesehen temeselei dyngii byxii delxeide xaruulxa baina.

***

Alairai aimagai kolxoozuudai tariaalan deegyyr xydee azalai xeden mingaad eldeb janziin sloozno maşiinanuud ba xojo rzuugaad traaktornuud, xeden arbaad kombaajnanuud azallaza jabana.

Mynee şanga şadaltai bolhon kolxooznig nyx. Maalev iigeze xeerene:—ymsiin azaltai baixadam miniii talxan jirexe zileigee şine urgasiin tariaa xuriaatar xyreze jadadag belei. Yngeregşe zilde miniii bylener xamta 923 azalta yder olozo, 8073 kilograam talxa abhan jym. Mynee zilde bi 15 toonnohoo dooşo bişe talxa abxa bainam. Iime jixe talxanai tuxai eneenei urda tee miniii hanaan zyydendeş orozo şadaxagyi baigaad, gansaxan le kolxoozoi baiguultiin aşaar, xydee azaxuin produuktaar mynee iime bajanrboloob!

— Staalin ustaavai johoor kolxoozdoo ynen sexeer xydelmerilxede urmatai ba xyxiyy baina daa—geze „Kraasna—Nilxai“ kolxoozoi staxaanovşanar Atioonov ba Badmiin gegşed xelene.

***

Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkada soveed oronoi xeden mingan kolxoozno tariaaşad ba manai gyren bygedeeree beledxelgiin xydelmeri jabuulza baina. Byxii kolxoozuud ba sovxoozuud, feermenyyd, MTS—uud, xydee azaxuin emxidxegşed, tyryy jabagşad tus viistavkada xabaadalsaxiin tylee temesexedee urgasaa deeşelyylxe ba mal azalhaa garaxa produugca edlelii jixedxexe ton şanga xydelmeri jabuulxa johotoi baina.

Xydee azaxuin viistavkada xabaadalsaxa erxe oloxiin tulada xamag byxii kolxoozniguudaa elsyylen, ton hainaar xydelmerilze baihan kolxoozuud gexede: Staalinai neremzete kolxooz (tyryylegşenь Badmaajev Bazar Vasiilьjeviç) bolbol xydee azaxuin viistavkada beledxeze exilxedee, anxan tyryyn brigadanuudai xoorondo socialiis myriisee delgeryylze exilhen baina.

Tariaan azalai brigaadanь mal azalaigaa brigaadatai mynee myriiseze bjabana.

Tariaan azalai brigaada bolbol soc. myriisee batalhanaigaa hyyleer, 1936 onoi xabarhaa exilze, 1937 ondo ynder hain urgasa abxiin tylee temeseze exilee. 1937 onoi tarilgada tuxailagdahan gazarii xojor dabxar xaxalaza ba paaraa xaxalhanaigaa hyyleer udaarangyi boronoildog baigaa. Eneenhee gadana, tarixa yreheе xojor daxin sortiroovkoor seberleze, golovniaa ygei bolgoxiin tulada formaliinaar ugaahan baixa. Myn, nege gektaar gazarta yrehe tarixa noormiinь 1, 7 ceentner baihaniinь 2 ceentner xyrter deeşelyylhen baina.

Tariaanaigaa gazarai xemzeeji nelleed yrgedxehen baibaş, tarilgiin xydelmeriii 1935 onoixihoo 18 syydke bogoni bolzor soo ba ene zilei tarilgii 1936 onoixihoo 7 syydke urid dyyrgeze şadaa.

Byxexolboonai xydee azaxuin viistavkada xabaadalsaxa erxe olxiin tylee xehen xydelmeriiingee dyngyydii garagaad, Staalinai neremzete kolxooz bolbol viistavkada xabaadalsaxa duratai baihanaigaa medyylge Gazartariaalangai Arkomaadta barihan baina.

Mynee zilemnei, 599 gektaar urgasiin byxii oroohoto kylьtyyrnyydhee gektaar byriiin dunda zişeegeer 15,5 ceentner urgasa abtaxa baina. (1936 ondo 7, 7, ceentner baihan ba 1935 ondo 5, 22 ceen. baihan jym).

Ene arteelь viistavkada zoriuulza, şeniiciin ba ovioosoi 3 snoop eksponaaduudii beledxeze baina.

Staalinai neremzete arteeliiin kolxoozniguud bolbol 1937 ondo abhan urgasahaa baga bişe urgasa 1938 ondoş abxabdi geze xelene. Iime zorilgoor paar xaxalxa tysebee 450 gektaarhaa 485 gektaar xyrter nemeze xaxalba. Paaraa xojor dabxar xaxalhan ba gurba daxin kylьtivaaca jabuulhan baina. 190 gektaarhaa dooşo bişe paar gurban dabxar xaxalagdaxa baina. Traktoriist nyxer Şylynoov gegşe yder tee 7 gektaar xaxalxa noormotoi baihan aad, smeene soo 15, 82 gektaar xaxalza şadahan baina.

***

— 1937 ondo nege gektaarhaa dunda zişeegeer 15,56 ceentner urgasa abhan baibal, jirexe 1938 ondo nege gektaarhaa 18 ceentnerhee dooşo bişe urgasa xuriaaza abxabdi—geze „Kraasno Oktiaabrь“ kolxoozoi tyryylegşe Inekeenti Trofiimoviç xelene.

Nyxer Ponamorioovai xelehen ene yge bolbol miin xoohon yge bişe. Ene kolxooz xadaa 1938 ondo ynder deede urgasa abxiin tulada 1937 onoi xabarhaa xoişo xydelmeri jabuulza exilhen baina.

„Kraasno—Oktiaabrь“ kolkolxooz bolbol xamta 600 gektaar paar beledxeze. eneenhee 293 gektaaranь xojor dabxar xaxalagdahan ba 307 gektaaranь gurban dabxar xaxalagdahan baina.

Ynder hain urgasa bolbol azalta yderei yne sengii deeşelyylne. 1935 ondo nege azalta yderte 1, 5 kg. tariaa xyrtehen ba 1936 ondo- 4,2 kg. xyrtehen baina. Mynee, 1937 ondo nege azalta yderte 10 kg. şaxuu tariaan xyrtexe bagsaatai baina.

„1938 ondo nege gektaarhaa dunda zişeegeer 18 ceentner tariaa xuriaaza abxa ba azalta yder byride nege pyydhee dooşo bişe tariaa xubaaxa“—iime zorilgo arteeliin gesyyd tabiaad baina. „Kraasno Oktiaabrь“ kolxooz bolbol viistavkada xabaadalsaxa tuxai medyylge aavgustiin 30-da Gazartariaalangai Arkomaadta barihan baina.

***

„Arteelьdaa altan medaalь, tyryylegşede legkovai maşiina“—şangal ab a gehen loozung doro Alairai aimagai Leeninei neremzete kolxooz Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkada xabaadalsaxiin beledxelei xydelmeri jabuulza baina.

Leeninei neremzete xydee azaxuin arteeliin kolxoozniguud bolbol ynder urgasiin tylee gurban zilei torşo soo temeseze baina. 1937 ondo tarihan 1447 gektaar tariaanai gazarhaa dunda zişeegeer gektaar byriiin 16,4 ceentner urgasa abxa baina. Ene bolbol byxii BMASSR soo eneenei urda tee yzegdeegyi ynder deede urgasa myn. Ene kolxooz bolbol 1936 ondo paar xaxalgii agroteekniiin zaabariaar yngergehen ba tarilgiin urda tee byxii yrehee xojor daxin seberlehen, golovniaajiinь arilgahan. Tariaanaigaa burtag ybehii xojor daxin tyyhen baina.

Konstantiina Miasiaginai №1 brigaada bolbol Fillip Masiaginai №2 brigaadatai myriisee batalhan ba Vasiili Droominai №3 brigaada bolbol Antoon Smoolinai №4 brigaadatai myriisee batalhan baina.

Eneenhee gadana, Leeninei neremzete kolxooz bolbol Ordzonikiidzlin neremzete kolxooztoi myriisee batalhan baigaad, ynder hain urgasiin tylee temesehen xydelmeriiin dyngii 1937 ondo gargaxadaa byxii gol yzyyleltenyydeeree Leeninei neremzete kolxooz tyryy huuri ezelhen baina. Brigaadnarai dundahaa Smoolinoi brigaada tyryy huuri ezelze şadahan baina. Ydertee 2000 mingan boolto ujaza jabahan Janceeko gegşe ba xydee azaxuin aliş maşiinaar xydelze jabaxadaa yderelgee noormii ş nar h ietagaar 120-150 proçent xyrter dyyrgeze jabahan Paltyysov Deomin ba Kazakoov gexe zergiin iimenyyd staxaanovşanar soc. myriiseenei dyngii gargaxada elirhen baina. Leeninei neremzete kolxooz bolbol Byxexolboonoi xydee azaxuin viis-

DAISADAI XALAXABŞII XUULAƵA, ELIRYYLKE

Ulaan-Ononoi aimagai, Zydxeliiin somonoi „KIM" kolxoozdo aradai daisadai xorololgo yni udaan sag soo yrgelƶeheer baina. Jyyb gexede, 1936 ba 1937 onoi torşo soo xeden olon malnuudanь imagta muu baidalda ba tezeeleer johoşolon xangagdaagyi baihanai gemeer yxee. Xabarai tarilgiin xydelmeri beledxel muutai baihanai yreer tahaldahan baina. Myn, ybehe xuriaalgiin ba tariaa xuriaalgiin kampaaninuud xeleşegyi xoƶomdohon, xemgyi jixe tariaan pooli deere geegdehen baina. Ene kolxoozdo malai ybelƶexe dulaan baira tysebei johoor barigdaagyi. Ende azal xydelmeri jaaxadaa unaab, kolxoozoi nangin zeeri jamar uşarhaa hyidxegdeneb gebel, xeneiş medeheer tere kolxoozdo aradai daisan geƶe eliryylegdehen D. R. Namƶiloon, „Bulag" kolxoozdo xoro xeƶe baihanaa eliryylegdehen lamaxaanovtnai xoroto gryypede xabaadalsahan Dagbiin(Xyltyy) Dondog ba Agiin aimagai Sydendiin somonoi nege kolxoozhoo lama ba naimaaşan jabahanaigaa tylee seberlen gargagdahan Žamsa Žaba gegşed xytelberilexe sostaavtanь orolsood, eeriingee xoroto hyidxelii xeƶe baihanainь gemeer ene bolbo. Edenerei xoroto jabadalii eliryylxiin zorilgoor kolxoozoi zarim aktiivilistnar kriitike xexedenь taha xabşaxa, tedeniii zanaƶa hyrdeen ailgadag baigaa.

Myn ene somonoi Moolotovoi neremƶete kolxoozdo byrƶyaazna nacionaliist geƶe eliryylegdehen Jymdorzo Žamsaraanovai xybyyn şurgan orood, mynee „sçetovoodoor" xydelmerileƶe baina. Ene zuuraa Jymdoorzin gegşe eeree zabxairşahan jabadaltai. Kolxoozniguudii xabşaxa xazarlaxa gexe metiin jamar negen argaar Soveed zasagta duragyityylxe hedelge negente bişe gargan aaşaldag baina.

Gadana, japoonai şpioon, byrƶyaazna nacionaliistnuud B. Çimedyyn ba D. Mynxiin gegşedtei hyylei yje boltor nigta barisaatai baihan G. D. Namsarain gegşe paartiiin aikoomai instryyktoreer xydelmerilƶe baigaa. Tereenii paartihaanь gargaƶa xydelmeriheenь syleelhen aad, Namsarain gegşehee xaxasaxaa „şanalaƶa", aimagai gaƶarai tahagta „agronoom" bolgon tabiaad baina. „Agronoom" Namsarain bolbol Ulaan-Ononoi kolxoozuudaar jamar xydelmeri jabuulƶa baigaab? Aimagai olonxi kolxoozuudai paar xaxalalgiin agrozaabariii ton buruugaar ygehen ba tysebei gyisedxelii tahalduulxiin tulada eeriingee xoroto jabuulga xehen baixa jym.

Baha, aimagai gaƶarai tahagii daagşa X. Cerenzaboon gegşe ene metiin angiiin xarşa elemeentnyydii eliryylxiin tulada bolьşeviig johoor temeseegyi, xarin tedentei ajadan dagaldaƶa baidag Jyyb gexede, byrƶyaazna nacionaliist geƶe yni sagta eliryylegdehen Ž. Radnabazaroon gegşiin dyy B. N. Radnabazaroon gegşii axalagşa zooteexnig bolgon abƶa, odoo yjede tereenei udaan xydeleegyişhaanь „amaraltiin" geƶe nelieed jixe mynge ygebe.

Tyrehen esegenь sagaan bandiid, kontrevoliycioonno jabuulga xeƶe baihanaa eliryylegdeƶe, mynee sylelgende oşohon tedeentejee odoo xaluun barisaatai Gombodorzo Begziin gegşe aimagai finaansiin tahagta gyrenei straxovaaniiin inspeektoreer xydelmerilƶe baina. Ede metiin xarşa elemeentnyyd byrƶyaazna nacionaliistnuud, aradai daisanuud Ulaan-Ononoi aimagta, zarim organizaacanuud ba kolxoozuudta nelieed olon bii.

Xedii tiime baibaş, ene aimagai partiijna ba soveedai bolon kolxoozoi aktiivuud bolbol socialiis azaxuiiji hyidxegşed, japoon-neemecei şpioonuud, byrƶyaazna nacionaliistnuudai xoroto uurxainuudii butasoxixiin zorilgoor bolьşeviig kriitike ba samokriitikii johoşolon tabiƶa yşee şadaagyi baina.

Eneenhee gadana, xoroton etegeedii eliryylƶe johotoi xatuu xariuusalgada xabaaduulxa tuxai xuuli saxixa oorganuud mynee xyrter jyyş xenegyi. Ulaan-Onondo aradai daisad xedii boltor xoroto aaşanuudaa yrgelƶelƶe baixa jym?

Borisov.

Kleeşçtei temeselii huladxaƶa baina

Kleeşçi bolbol oroohoto tariaanai ba bişe produugtanuudai xoroto daisan myn, eneeniii yter tyrgen usadxaxa şuxala geƶe Muxar Şiberei aimagai organizaacanuud gojo togtoolnuudii ba zaxiralta yrgelƶe bişedeg aad, ynen deeree jyyş xegdenegyi. Muxar-Şiberei ba Zaganai selsoveeduudai zarim kolxoozuudai şine urgasiin tariaa xadagalxaar beledxehen 20 garan ambaarnuudii şalgaad yzexede negeniinş zaabariiin johoor belen bişe baina.

„Ulaan-Zagan" (tyryylegşenь Arbyyzov) kolxooz nege xeden ambaarii 3 daxin seberlehen baina. Ene yje soonь 300 garan ceentner tariaan gaƶarta xebteƶe, boroondo şiigteed urgaƶa exilbe. Ene metiin uşarnuud bişeş somon ba kolxoozuudta nelieed olon baixa.

Kleeşçtei temesexe xydelmeriii boloşogyi aaliaar jabuulna

C. Nimlin.

tavkada xabaadalsaxiin tuxai medyylge BMASSR-ei Gaƶartariaalangai arkomaadta barihan baina. Byxii oroohoto kylьtyyriin tarilganь 1447 gektaar. Nege gektaarhaa 16,4 ceentner tariaa abxa ba xabar tarihan şeniiciin 600 gektaar tarilgabaa 17 ceentner abxabdi gene.

Eneenhee gadana, ene kolxooz bolbol xoni ysxeberilgiin talaar myn xydee azaxuin viistavkada xabaadalsaxiin tuxai hanaatai baihanaa BMASSR-ei Gaƶartariaalangai Arkomaadta medyylhen baina.

Ene kolxooz bolbol 1936 ondo 100 exe xoninhoo 111 tolgoi tyl abhan ba 1937 ondo 100 exe xoninhoo dunda ziseegeer 109,4 xurigadii abƶa ysxeehen baina. Myn,sentiaabrь ba oktiaabrь haranuud soo 80 tolgoi xonid xurigalxa baina. Ene meteer mynee zilde zuun xoninhoo doodo zergeer 135 xurigadii abxa baina. Ede kolxoozniguud bolbol ene xelehenee byxezyylxiin tulada 1938 ondo nege gektaarhaa 20-20 ceentner urgasa abxabdi geƶe medyylne.

Ertiin paarai ene zilei tysebii 900 gektaar mai hara soo nege dabxar xaxalaƶa dyyrgehen baina. 170 gektaar şine gaƶarii paar bolgoƶo xojor dabxar xaxalhan ba bişeniinь gurban dabxar xaxalagdaƶa, kylьtivaaca xegdee. Myn 60 gektaar gaƶarta şibxe atxagdanxai baina.

Xerbee 1935 ondo nege azalta yderte 5,6 kg. tariaa xyrtehen baigaahaa, 1936 ondo 8,7 kg. ba ene 1937 ondo azalta yder byride nege pyyd şaxuu tariaan xyrtexe baina.

Urdanь dunda şadaltai jabahan, mynee udaarnig, Moolev gegşe 1937 ondo 15000 kg. tariaa abxa baina.

Alairai aimaghaa ene hyylşiin dekaada soo Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkada xabaadalsaxa tuxai 18 kolxoozuud Gaƶartariaalangai Arkomaadta medyylge ygehen baina. Edenei dunda, 1202 gektaar tarilgahaa gektaar byriiin 19,9 ceentner tariaa xuriaaƶa abhan „Gigaant" kolxooz orolsono.

Baha, zuun gyynhee 94 tolgoi unagadii abƶa şadahan „Kraasno Nilxai" ba „Yngiins ki-skotovood" kolxoozuud bii.

Alairai aimagai erxim kolxoozuudta xedii iime jixe amƶaltanuud baibaş ynder deede urgasa xuriaaƶa abxa xydelmeri xangaltagyigeer jabuulagdaƶa baina.

N. Kootov.

Paarti ba zasaghaa ygtehen xyngeleltii yiledberiiin amƶaltaar xariuulxabdi

Teelьmanai neremƶete kolxoozoi ujalganuud

Teelьmanai neremƶete kolxoozoi geşyyd bolbol paarti ba zasagai zyghee manai Buriaad-Mongol ASSR-te anxaralgaa tabiƶa, finaansiin talaar iime jixe xyngelelte olguulhaniii gynƶegii bajartaigaar ugtana.

Bidener bolbol ene xyngeleltii miin haişaagaad baixagyibdi. Ene xyngeleltii kolxoozoigoo azal xydelmeride erxim hain amƶalta olƶo xariuulxabdi.

Ene zilde gyrendee tuşaaxa natuur tyleberiii, 1295 ceentner erxim hain şanartai tariaa sag bolƶor soonь tuşaaƶa dyyrgexebdi. Myn byxii aduu malaa targan hainaar ondo oruulxabdi geƶe ujalga abnabdi.

Tiin, kolxoozniguudaa kylьtyyrne baidaltai, şanga şadaltai bolgoxiin ba kolxoozoo bolьşeviig bolgoxiin tylee temesenebdi.

Selengiin aimagai Žargalantiin somonoi Teelьmanai neremƶete kolxoozoi pravleeniiin zyghee sçetovood T. XALZAANOV.

Žargaltai hain baidalai tylee nyxer Staalinda bajarii xyrgenebdi

Ibolgiin somonoi Kominteerniin neremƶeze xydee azaxuin arteeliiin geşyyd bygedeeree, BK (b) paartiin CK ba zasaghaa manai Buriaad Mongol respyyblikede finaansiin talaar şine xyngelelte olgohoniii maşa jixe bajartaigaar ugtaba. Gansal bolьşeviig paarti ba manai inag voozdь nyxer Staalin bolbol kolxoozniguudii ynexeeree şanga şadaltai kylьtyyrne, xyxiyy baidalda oruulxiin tuxai sag yrgelƶe anxaral oroldolgo tabiƶa şadaxa baina geƶe bidener haisa medenebdi. Ene anxaralai tylee aguu jixe Staalinda bajarii xyrgenebdi.

Kolxoozdo şurgan orohon aradai daisad, lama kulaaguud bolbol manai azaxuiji handargan hyidxeƶe, kolxoozniguudai zargaxa zoltoi xargiiji xaaxa gehen xoroto zorilgo tabiaad baiba. Tedenei uurxaiji bidener butasoxiƶo, daisadai xehen xorololgiin xoişolonguudii usadxaxa xeregte xamag byxii xyse şadalaa elsyylƶe bainabdi.

Ene zilde tariaanai urgasa erxim hain. Tariaa xuriaalgii sentiaabriin 27- do dyyrgeed, mynee somolgo emxidxeƶe, tere xydelmerii 5 xonog soo dyyrgexebdi. Gyrenei urdaxi ujalgaa bolzorhoonь tyryyn dyyrgexiin zorilgoor, tariaa tuşaalgii şangadxaƶa, xamta 500 ceentner soortoto tariaa tuşaagaad, saanaнь yldehen 1000 ceentnerii oktiaabriin 10 xyrter dyyrgexe tysebteibdi.

1937 ondo kolxoozniguudai aşag olƶo yzegdeegyi jixe baina. Nege azalta yderte gansaxan tariaa 8 kilograamhaa dooşo bişe xubaaxabdi. Şanga şadaltai ba kylьtyyrne baidaltai bolxo zamda oroobdi.

Manai kolxooz bolbol aduu malaarş olon. Iime tulada, malai ybelƶelgede beledxexe xydelmeri exileed, dulaan bairanuudii zahaƶa tyxieerƶe bainabdi. Tereenhee gadana, ogoroodoi ediee ƶxadagalxa 100 toonniin oovoşixraniliişa bariaabdi.

Paarti ba zasaghaa manai respyyblikede iime jixe finaansiin xyngelelte olgohondo erxim hain xariuu bolgon, bii byxii xysee elsyylƶe, 1937 onoi xydee azaxuin xydelmerinyydii sag bolƶor hoonь urid erxim hainaar dyyrgexebdi.

Ulaan- Yde goorodoi zooniin, Ibolgiin somonoi „Kominteern" kolxoozoi tyryylegşel. IVANOOV. Pravleeniiin geşyyn D. BALAGUUNOV.

Soveeduudai baişan barigdaba

Jaruuniin aimagai ceentr deere soveeduudai baişan barigdaƶa dyyrgegdebe. Ene baişanai barilgada 80 mingan 200 tyxerigei gargaşa gargagdahan baina. **Ajuurlin.**

REDAAKCADA BIŞENE

„Şine azal" kolxoozoi xytelberi xende naidagdahan bainab?

Xori. Deede Xyrbiiin somonoi „Şine azal" kolxoozoi tyryylegşe Radna Cerenei gegşe tus kolxoozoi zeeride xemgyi jixe xorol... xeƶe baina.

1937 ondo 46 unaga abxa baihan aad, oroidoo 11 tolgoi unaga abƶa, bişenyydenь bygedeeree yxehen baina. Xydelmeriiin erxim hain 8 tolgoi moridii xoroto sedxileer yxyylbe. Myn, 57 tolgoi tugalnuud ba 62 tolgoi xurigad yxehen baina.

Gadana, malnuudaa oroondo oruulxiin ba mal azalhaa tedii şineen produukca abxabdi geƶe sexe zaahan xaraa tyseb ogto ygei baina.

1937 onoi ybehe xuriaalgiin tysebei johoor 32 mingan ceentner ybehe xuriaaƶa abxa johotoi aad, araixan 73% dyyrgehen baina.

Ene bolbol jirexe ybel ybeheer dutaƶa malnuudaa myn yxyylxiin ajuulda xyrgexe... ƶe baihan xoroto zorilg... ruulna.

Radna Cerenei bolbol 1930 onhoo xolşo Xitad ba Mongoloor tenyylteƶe jabahan emigraant Vaançig Vaandanai gegşetei xaluun barisaatai, gexehee gadana, 1934 ondo kolxoozoi zeeride xorololgo xehen... gee tylee 10 zileer sylelg... oşohon abaga lamataigaa mynee bişegei xolbootoi baidag jym. Kolxoozoi zeeride xorololgo xeƶe baihan Radna Cerenei gegşii ba tereenei tuhamarşadii eliryylƶe ton şangaar xeheexe şuxala.

Jabadalşan.

Kolxoozniguudai edebxi ba zorigii xuxalna.

Biçyyr. Bodonguudai somonoi Molotovoi neremƶete kolxoozoi tyryylegşii orologşo Cedenei gegşe kolxoozoigoo xydelmeride ynen hanalaa tabiƶa xydelmerildeggyi, kolxoozniguudaigaa dunda kaartiin naada delgeryylƶe jabana. Gexehee gadana, kolxoozdoo ynen sexeer xydelmerilƶe jabahan udaarnig nyxedei xydelmeriii segnedeggyi baina. Tedenerii doosonь darxa gy, ali edebxi zoriglinь unagaaxiin aaşa gargadag jym.

Solbon.

Xamar doroo baihan xargii zahuulaagyi

Xori. Xeƶegiin somonoi ceentr bolxo Şuluuta geeşede xargii zamai xydelmeri jyre muu jym. Gebeş, hyylei yjede orohon boroo somonoi ceentrei traaktoda 2-3 sazan jaama gargahan, enenь tergeerş ba maşiinaarş jabaxaƶa ton ajuultai bolood baina. Somonoi soveed eneeriii oiriin sagaa zahuulxa ujalgatai.

Traktoriist.

Xeƶengede gegeerelei xydelmeri xyndegyi.

Xori. Xeƶengiin somon dotor yseg bişeg baga medexe ba ogto medexegyişyyd 250 garan xyn toologdono. Edeneriii hurgaxa tuxai aimagai gegeerelei tahagai ba somonoiş soveedai zyghee anxaralaa tabinagyi. Myn ene somondo ariuun seberii saxilga ton muu baina.

Eneen tuxai xen anxaraxa geeşeb?

D. N. Badmacerenei.

Burgiizda bolhon xorololgiin xoişolon

Agiin aimagai Hydentiin selьpoodo naimaanda garaxaar jirehen, Burgiizai xeblehen Ç. Şagdaroonai jixe nahatanda zorluulƶa „zoxioohon" nom soo, 48-daxi xuudahanhaa 65-daxi xuudahan xyrter oroidoo bişegdeegyi ba 65 daxi xuudahanhaa 80-xi xuudahan xyrter xojor daxin bişegdehen baina.

Ene bolbol Burgiizda şurgan orood baihan aradai daisanuudai xehen buzar muuxai xorololgii eliryylne.

B. B. Nam.

△ ▲ ▲ △

Unşagşadta tuhalxa bulan

Niitiin ymse soveed bylgemei yndehe huuri

Staalin Konstituuciin 4-dexi zyilei xelexenь:

„SSSR-ei ekonoomikiin yndehe huuri bolbol azaxuin kapitaliis sisteemii usadxaƶa, yiledberiiin zebseg ba xeregselii ezemdexe engei ymsii xalan boliuulƶa, xyniii xynei eksploataacalxa jabadalii ygei xehenei aşaar bataƶahan, yiledberiiin zebseg ba xeregselii ezemdexe socialiis ymse ba azaxuin socialiis sisteeme myn".

Kapitaliizm bolbol SSSR-te xoişolongyi ba eseslen usadxagdaa. 1935 ondo, oron dotorxi azaxuin yndehen foondo 106786 milioon tyxerigei bolxo baigaa. Eneen soo kapitaliis azaxuinuudtai foondo miil 27 milioon tyxerig jyy, manai oronoi byxii azaxuinuudai gol yndehen foondiin 0,03% bolxo baina. Ene kapitaliis azaxuinuud bolbol gansaxan le koncessioonno azaxuinuud bolno. Edeenei, azaxuin gol foondnuudanь koncessioneernuudai sag zuurliin ezemdelgede baina, tere koncessioonno doogovornuudai bolzoroinь gyisexede gyrenei ymsede oroxo baina.

Myn tere 1935 ondo manai oron dotorxi 24720 mingan xydelmerişen ba albaxaagşadai miil 10 mingan xyniinь kapitaliist-koncessioneerta xydelmerilƶe baihan baigaa.

Xynde azayiledberiiin byxii produukciin miil 0,04 proceentonь kapitaliis, ene myrtee koncessioonno azaxuinuudta xegdehen baina.

Ede bygede xadaa, kapitaliizm bolbol SSSR-te usadxagdaa, yiledberiiin zebseg ba xeregsel deerexi engei kapitaliis ymse bodoto xereg deeree xalan boliuulagdaa geƶe gyised elieer xaruulna.

Staalin Konstituuciin 9-dexi zyilei xelexenь:

„SSSR dotorxi azaxuin jyrenxiilen ezerxexe foormo bolxo azaxuin socialiis sisteemetei negen zerge, eeriingee azalii yndehen bolgoƶo togtohon aad, busadai azalii eksploataacalka jabadalii ogtolon xahaƶa, ymsete tariaaşanai ba kystaaronuudai engei zizexen azaxuinuud xuuliaar zybşeegdedeg baixa".

Ymsiin tariaaşan ba kystaarnuudai engei zizexen azaxuinuudii Konstituucaar zybşeehen jabadal tuşaa, Byxexolboonoi Soveeduudai VIII Onso xural deere nyxer MOOLOTOVOI xelehenь:

„Xynei azalii eksploataacalxa erxe ygeigeer, ymsiin tariaaşanai ba kystaarьnuudai engei zizexen azaxuinuudii graazdanuudai azalai olzonuud ba zeeri deere tedenei xubiiin ymse geeşe geƶe mederen zybşeexe gehen Konstituuciin zaabari bolbol manai ulas orondo azaxuin socialiis foormiin ba socialiis ymsiin ezerxexii baidalda xarşa bişehee baitagai, ene xadaa, odoonoi ysloovida ton şuxala nemelte myn bolno".

Engei zizexen ymse bolbol oron ulasai ekonoomikada ton jaligyixen yyrge ezelxe baina. 1935 ondo oron ulasai azaxuin gol yndehen foondnuudai miil 2,4 proceentonь **xynei azalii eksploataacaldag** ygei engei zizexen ezedei garta baihan baigaa. Tere 1935 ondo byxii aradai olziin 2,2 proceentonь engei zizexen azaxuinuudaar xegdehen baina. Zizexen azayiledberiiin byxii produukciin miil 3 proc. **koperaacada oroogyi kys**taarьnuudaar yiledberilegdehen baina. **Xydee azaxui** soo terenei byxii produukciin miil 5,8 proc. **ymseten—tariaaşanaar** yiledberilen xegdehen baina. Bidener bolbol 1936 ondo kollektivizaaciin xeregte goritoi amƶaltanuudii tuilahan bainabdi. Xerbee 1935 ondo (ijyyliiin negende) tariaaşanai azaxuinuudai 83,2 proc. kollektivizaacalagdahan baigaa haa, 1936 ondo tariaaşanai azaxuinuudai 90,3 proc. kollektivizaacalagdahan baigaa. 1935 ondo tariaaşanai tarilgiin 94,1 proc. kellektivizaacalagdahan baigaa haa, **1936 ondo kolxoozoi tarilga bolbol byxii tariaaşanai tarilgiin 98,2 proc. bolhon baigaa.**

„Socialiizm bolbol anginuudii usadxalga myn.

Anginuudii usadxan halgaxiin tulada, negende, pomeeşiguud ba kapitaliistnuudii unagaaxa xeregtei. Zorilgiiin ene xubiii bidener dyyrgeebdi, zygeer ene xadaa, miil xubinь geeşe, teed ton xyndenь bişe baina. Anginuudii usadxan halgaxiin tulada, xojorto xydelmerişen ba tariaaşan xojoroi xoorondoxi ilgaaji halgaaxa, **bygediin—xydelmerilegşed** bolgoxo xeregtei.

Eneeniii gansata xeƶe bolxogyi. Ene xadaa—ziseşegyi byri xynde ba şuxala xeregteinь erxeer udaaraxa zorilgo myn. Ene xadaa—jamar negen angiii usadxan halgaalgaar şiidxeƶe bolxogyi zorilgo myn. Niitiin byxii azaxuinuudii emxilgiin talaar şinedxen baiguulxa jabadalaar, ymsiin taharxai zizexen tovaarna azaxuihaa niite tomo azaxuinuudta oroxo jabadalaar eneeni gansal şiidxeƶe bolxo baina"*) geƶe 1919 ondo Vladiimir Ilьiç bolbol „Proletaariiin diktatuuriin epooxodoxi ekonoomika ba poliitika" gehen zyil odoroo bişehen baina.

Mynee bidener bolbol zi... xen tovaarna azaxuihaa niitiin tomo azaxuinuudta oroxo jabadalii şiidxeƶe, baigaa yje sagii yngergen azahuunabdi. Azaxuin socialiis sisteemiin ilalta gyiseldeed baihanai faakt boloo.

Ene xadaa, 1935 ondo oroo ulasai gol azaxuin foondiin 9..., 57 proc. socialiis azaxuin foond boloo, oron ulasai aradai olziin 97, 8 proc. azaxuin socialiis foormoor byteegdehen baina, xydelmerişen ba albaxaagşadai 99,96 proc. socialiis azaxuinuud ba alban gaƶarnuudta xydelmerildeg baina, byxii azyiledberiiin valovoi produukciin 99,71 proc. socialiis azaxuinuudaar byteegdehen baina. Xydee azaxuin produukciin 94,2 proc. socialiis xydee azaxuin xubida xyrtehen baina, byxii tovaar erjyylge xudaldaanai azaxuinuudai socialiis sisteemeer 100 proc. bejelyylen gyiseldxegdehen baina gehen faakt bolno.

Aradai azaxuin byxii sfeeranuudta socialiis sisteemiin ilahan jabadal xadaa, „xyniii xynei eksploataacalxa jabadal ygei xegdee, usadxagdaa, yiledberiiin zebseg ba xeregselii ezemdexe socialiis ymse manai Soveed bylgemei xydeleşegyi yndehe huuri bolƶo bat... gehen udxatai" (Staalin).

(**„Agitaatorai bloknooda" № 7 769**).

*) Leenin, toom XXIV, 511 xuudahan, 3-daxi xeblel.

Ispaanidaxi froontnuud deere

(*TASS-iin medeeselnyydhee*)

Centraalьna froont

Gavaas aagenstviin medeesehenei johoor, yimyyleeşen, sentiaabriiin 26-da respyybliikiinxinei Toleedodoxi poziicii boombodobo. Yimyyleeşen genete ba ysed şangaar boombodozo, respyybliikiinxinei çaastinuudii poziicanuudhaanь baga suxariuulhan baigaa.

Ispaaniiin oborooniin ministeerstviin medeesehenei johoor, yimyyleeşen bolbol hyniNdee Basyreero seektorte şiryyn şanga ataaka xebe. Ataakanь gederge soxigdobo.

Xoito froont

Yimyyleeşen Madidiaagai talahaa respyybliikiinxinei poziicanuudii ataakalba. Ataakanь gederge soxigdohon baigaa.

Astuuriiin seektorte faşiis aviaaca ba arteleeri respyybliikiinxinei poziicii boombodobo. Respyybliikiinxinei seregyyd Ventanelьjaadoxi poziicajaa orxizo zaisahan baina.

Tarnaa geze rajoondo respyybliikiinxin, fasiis samolioodii unagaagaa.

Zyyn (aragoonai) froont

Sentiaabriiin 26-da respyybliikiinxinei arteleeri bolbol Kampilьo de Regatilьjaa şadar fortifikacioonno xydelmeri xeze baihan yimyyleşenei otriaadii boombodobo. Myn, Fyeentes de Ebroogoi tymer zamai staanca baha boombodoulhan baina.

Urda froont

Yimyyleeşenei arteleeri Lopeeradaxi respyybliikiinxinei poziicii boombodobo. Respyybliikiinxinei arteleeri urdahaanь buudaxa zuuraa, Alьfagyaaradaxi (Grenaada proviinca) yimyyleeşenei okoopii boombodobo.

Xroonika

SSSR-ei CGK bolbol nyxer N.I. Şaroonovii SSSR-hee Greecede huugaa elşen tyleelegşe bolgon tomilobo.

* * *

Nyxer **Şaroonov Nikolai Ivaanoviç** 1901 ondo tyrehen baina. 1921 onhoo xoişo BK(b) P-iin geşyyn. 1919-1920 onuudta uhan zamai moziin ypravleeniiin statiistikii erxilegşeer Niizni - Noovogoorodto xydelmerilhen baina. 1924 onhoo xoişo 1925 on xyrter interveenciin ajuulda dairagdahan zonuudii abarxa bylgemei xariuusalgata tuşaalda xydelmerilhen baina. Lesotexnii çeski akadeemii dyyrgeheneigee hyyleer, 1931—1932 onuudta eeksportleesei traansportno xeltesii erxilegşiin orologşoor xydelmerilhen baina. 1933 onhoo xoişo gadaada xudaldaanai Arkomaadai sisteemede, Gaambyrgadaxi sovfraaxtiin erxilegşeer, hyyleerenь 1935 onhoo xoişo Osloo gooroddoxi sovfraaxtiin erxilegşii orologşoor xydelmerilhen baina. (TASS).

Yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeri jabuulagdanagyi

Xori. Xezengiin somonoi kolxoozuudta yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeri ogto jabuulagdanagyi. Staalinai neremzete kolxooz ba bişe zarim kolxoozuud ulaan bulangaa tariaa xataaxa syşiilke bolgozorxihon deereheenь jixe nahatanai hurguuliiin xeşeel xexe argagyi bolbo. Gebeş, ene xadaa jixeş xaalta bişe, hanalaa tabiaa bolbol jixe nahatanai hurguuliiin xeşeelii jabuulza bolxo baigaa. Teed, yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeriii xozomoi xereg bolgozorxihon deereheenь eneen tuşaa anxarxa xyn ygei baina.

Traktoriist.

Xezee likvedaatortai bolxo jym?

Aga. Agiin somonoi 33 partizaanai neremzete kolxooz dotor yseg bişeg medexegyişyyd nelieed olon jym. Myn, tedenerei yseg bişeg medexegyigee usadxaxiin xyselentei baibaş, tedenei dunda xeşeel jabuulxa xyn oldodoggyi baina.

Tiimehee, Agiin aimagai gegeerelei tahag bolbol eneen tuşaa anxaralaa tabiza likvedaatoraar xangabal zoxino.

Sagduul.

Pooçtoo jabagaar zeene

(Agiin aimag).

Agiin somonoi, 33 partizaanai neremzete kolxoozoi geşyyn Badma Abidiin gegşe kolxooxoigoo kyyst ba Agiin ceentr xojoroi xoorondo pooçta jabagaar zeeze zuhaba.

Pooçtoo byxii brigaadanuudta jabagaar abaaştaranь kolxoozniguudai zaxihan gazeeta surnaal ba bişegyydenь jixe xozomdodog baina.

Sagduul.

Zahabari

Manai „Ynen" gazeetiin sentiaabriiin 30-ai, 226 noomerai 2- doxi niuurta tolilogdohon „Şine kaadrnuud" gehen zyilei hyylhee „şe. **Kolxoozdo xojor gurban mergezeltei ailnuud olon**" gehen yrgelzelelenь „Hurgagşanar tariaa xuriaalgada tuhalalsana" gehen zyilei dunda oruulagdaza, vereetaalşeg Dambaajevai gemee tabigdahaniii zahaza unşaxa xeregtei.

Redaakca.

Xariuusalgata redaaktorii tyr orologşo O. A. ŽEREBCOOV.

Ulaan-Ydiin mixaniis-Liteejne zavoodai azaxuin zeeriiin 1937 onoi janvaariiin 1-de baihan

BALAANS

№ №	AKTIIV	Xamta: 1936 onoi janvaariiin 1-de	Xamta: 1937 onoi janvaariiin 1-de
	(Zeeriiin sostaav ba xubaarilga)		
	I Gol zeerinyyd		
1	Yiledberiiin ger ba barilganuud	438656—99	373088—62
2	Tyxieerelgenyyd, silovoi ystanoovka, maşiina zebseg	310888—78	275450—08
3	Traansport	40880—74	51011—46
4	Azaxuin inventaarь	44802—01	8730—23
5	Zapaas tyxieerelgenyyd	—	10326—49
6	Bairiin ba naimaanai, busa yiledberide xabaadaagyi gernyyd	106165—97	128074—40
7	Busad	17442—56	44700—03
	Xamta	958837—05	891381—31
	II Zamda ba sklaadta baihan yiledeeriiin zapaasnuud		
1	Tyyxei edlel, gol ba xamahaltiin materaalnuud, taar	91157—51	96047—25
2	Xyngen sentei inventaarь, zebsegyyd ba spec. xubsahad	49535—88	64699—74
3	Tylişe	3507—31	49069—41
	Xamta	144200—70	209816—40
	III. Dyyreedyi produukca		
1	Dyyreedyi yiledberiiin ylegdelnyyd ba polyfabrikaat	57012—31	53083—64
2	Dyyreedyi kapitaalьno xydelmerinyyd	—	—
	Xamta	57012—31	53083—64
	IV. Tosaarai zapaasnuud		
1	Tovaar ba fabrikaat (zamda ba sklaadta)	85401—30	133253—65
2	Jabuulagdahan tovaarnuud	—	24411—54
3	Nelikvыid ba xudaldaxa materiaalnuud	—	31535—00
	Xamta	85401—30	189200—19
	V. Myngen zeerinyyd		
1	Kreditne zurgaanuudai ba tusxai toosooto sçooduud	28292—58	49104—64
2	Kreditne zurgaanuudai xarilsaxa dansa	—	—
3	Kaassa ba myngenei perevood	13—85	243—74
	Xamta	28306—43	49348—38
	VI. Toosoonuud		
1	Toosoodo baihan myngenei xamta	—	4508—41
2	Debitoornuud	111410—08	45575—54
3	Biydzeedei xarilsaxa toosoonuud (Xolbooto respyyb, niitagai)	—	—
4	Jirexe zilnyydei gargaşanuud	—	—
	Xamta	111410—08	50083—95
	VII. Tusxailagdahan zeerinyyd		
1	Ynetei saarhanuud	—	1985—00
2	Busa organizaac. xabaadalsahanai ba panaakci	—	—
3	Kreditne zurgaanuudta sklaaduud	—	—
	a) Cekobaankiin	—	—
	b) Prombaankiin	—	—
4	Komandiroovkiin gargaşli baga bolgohonoi ekonoomiin vznoos	1000—00	—
5	Oborootno zeeriii xubaan gargaşalxa foond	—	160726—44
6	Kapitaalьna barilganuudai toosoonuud	—	25867—63
7	ORS-tai xarilsaxa tusxailagdahan zeeriiin toosoo	—	
	Xamta	1000—00	188579—07
	VIII Geegdel (garza):		
	a) Yngerhen sagai	284208—91	282504—45
	b) Toosooto sagai torşo soo	—	538260—59
	Xamta	284208—91	820765—04
	BALAANS TYX.	1670376—78	2452257—98

№ №	PASSIIV	Xamta: 1936 onoi janvaariiin 1-de	Xamta: 1937 onoi janvaariiin 1-de
	(Zeeriiin bii bololgo ba homololgo).		
	I. Dotoroi resyyrsenyyd.		
1	Ustavnoi foondnuud	1001923—96	1320003—94
2	Eldeb zorilgoto foondnuud	—	—
	Eneen soo eeriin oborootnuudai		
	a) amortizaaciin foond	—	5205[illegible]—77
	b) FYBR	354—12	—
	Busad	26145—03	2510—08
3	Rezeervnyyd	21015—52	—
4	1925 onoi 1/I gol foondnuudai iznoos	—	—
	a) Yiledberiiin şanartai	—	—
	b) Bairiin gernyyd ba busad	—	—
5	Gol zeeriiin amortizacioonne raaznica	44941—10	—
	Xamta	1094379—73	1374569—79
	II. Xabaaduulhan zeerinyyd		
1	Biydzeedei finaansazaruulga	150000—00	391000—00
2	Udaan bolzoroi kridiit	—	—
3	Kridiit zurgaanda baihan bogoni bolzoroi ssyyd	—	24411—54
4	Biydzeedei xarilsaxa toosoonuud	—	—
5	Kreditoornuud	424292—59	662276—65
6	Jirexe zilei olzo	—	—
	Xamta	574292—59	1077688—19
	III. Olzoxuriaalga		
	a) Yngeregşe saguudai	1704—46	—
	b) toosooto sagai torşo soo	—	—
	Xamta	1704—46	—
	BALAAS TYX.	1670376—78	2452257—98

BALAANSDA OROOGYI

№		1936	1937
1	Gol zeeriiin iznoos	—	27881—72
1	Gol zeeriiin iznooste raaznica, amartizaaca	—	27881—72

Tysebee dyyrgelte bolgohonoi gol yzyylelte.

	Tysebei johoor 1936 ondo	Baihaniinь 1935 ondo	Baihaniinь 1936 ondo
1. Egee şuxala yndehen zyilei produukcii (beledxelge) byteeze gargalga (natuuraar)	1758,0	1447,0	1116,4
2. Xamta produukcanь eeriinь sengeer (mingan tyxerigeer)	1607,9	1473,1	1574,2
3. Xydelmerişenei ba huragşanarai zilei dunda too	191	169	165
4. Xydelmerişenei xydelmerilhen xyn-ydernyydei too	43,600	40,300	38,900
5. Byxii personaalai salingai byxii foond	755,5	925,7	864,5
6, Eneen soohoo xydelmerişenei salin	404,3	595,3	551,4
7. Albaxaagşadai zilei dunda too	104,1	96,6	109,5
8. Byxii administraaciin gargaşa	—	—	—
9. Kapitaalьna barilgiin obьjeektnyydii eksploataacada ygehenei	—	—	
Eneen soo şine yiledberiiin gazarnuud	—	—	

Azaxuin jabuulgiin rezylьtaaduud (olzo ba garza)

Garza	
1. Tuha xyrgeze tovaaraar xudaldaa yiledhenei garza (saalьdo)	324220—36
2. Xuuşanai ed zeeriii usadxahanai garza	—
3. Genetiin ajuulhaa bolhon garza	—
4. Yngerhen saghaa geegdeşehen naidalgagyi yrinyydii orxihonoi garza	7151—40
5. Tylehen proceentnyyd	—
6. Busa garzanuud	44444—88
7. Yngeregşe zilnyydei garzanuud	31023—15
8. Yiledberiii şudalan ezemdehenei garza	174106—53
Xamta tyx.	580946—32
Olzoxuriaalgiin saalьdo	—
BALAANS	580946—32

Olzo	
1. Tuha xyrgeze tovaaraar xudaldaa yildehenei olzo (saalьdo)	—
2. Xuuşanai ed zeeriii usadxahanai olzo	—
3. Naidabarigyi yrinyydhee orohon ba yngerhen saghaa geegdeşehen kridiit yrinyydii dooşoluulhanai olzo	12271—04
4. Abtahan proceent ba jala	—
5. Busa olzo	29645—9[illegible]
6. Yngeregşe zilnyydei olzo	768—[illegible]
Xamta tyx.	42685—[illegible]
Geegdelei saalьdo	538260—[illegible]
BALAANS	580946—[illegible]

Zavoodai direektorii tyr orologşo **Çerçlincev.**

Axalagşa buxgaalterei tuşaalli sag zuura dyyrgegşo **Reznlicki.**

Ene balaans bolbol BMASSR-ei niutagai azyiledberiiin arkomaadai balaansiin komiisaar 1937 onoi ijyyliiin 2-oi № 6 togtooloor batalagdaza, toliloxii zybşeegdehen baina.

Niutagai azyiledberiiin Arkoom **Aleksaandrov.**

Axalagşa buxgaalter **Xleebnikov.**

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07

Noomer gargagşa N. CEBEENOV. Verstaalagşad: C.DAMBAAJEV, C. BATUUJEV BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 896.